

نسخه سی هربرده ۱۰ فروردین .
سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ایونه واعلان ایشاری ایچین استانبول بوووسته
مراجعت ایدیاییر .
یازی ایشارلینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات

حیات دایم حیات... دنیای دها چوره حیات قاتالم...
- نیجه -

اداره مرکزی :
آنقره ده ، معارف امینلکی یانده کی داثره
استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بوردوسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسلی پرشینه
اداره خانهمی داخنده کی داثره
تلفون : ۳۶۰۷

۱ نیجی جلد

آنقره ، ۲۴ شباط ، ۱۹۲۷

صافی : ۱۳

چوجق قلبی

ایتالیان ادبیلرندن دوآمیچی نك فوئور آتلی
آزندن ترجمه - نائلی ابراهیم علاه لدین - طقسان
کوچوک حكايه - ص ۳۶ - سهوات نكتیخا هسی ۹۲۶

آرتق فکری و اجتماعی تجدیدک اساسلری احضار
اندیشه لرینی قوه دن فعله ایصال ایدیوروز . جمهوریت
معارفی آئنده ضوئانلر ، یتیشن نسلک حر وده موقرات
ترتبه سنه مالز مه تشکیل ایدجک منهلری احضار ایله
مشغولدر . تعلم و تربیه دائره سی طرفندن نشر ایدیلن
« اورخانک د کیزا کلنجه لر ی » و « اورخان اله کوموش »
— آروهلن به کوك كوزلی اوغور سز ... سنی
بوراله قیرمزی موملی مک و بولر بخی دعوت ایدیوردم ؟
آروهلن سنک بئله نه آلوب ویرمه به بچک وار ...
محمد سوبله کجه جوشو بور ، قیزیور ، سوزلری
قومیک برطلاقت آلیوردی :

— آروهلن بارا سنده ، راحت سنده ، مملکت
سنده ، دکان ترکا ه سنده ... های دویماز کوك
کوزیکی طوراق دووراسی ! یدی دکر آشیری بردن
قلعه کی کیلر بکه یتوب نه خلط آرامغه کایرسک ... بئله
محاربه به طوئوشورسک ... بی اولدور و بده یامالی دویمی می
آلاجسک ؟ نه آدیکی بیلیم .. نه مملکتکی بیلیم سن
چاناق قلعه به کلدی دیرلر ... دواوریمی صاتار ، اوچاغمی
سو وورور ، چولوق چوجونمک هر برینی بریانه
داغیتیر کلیم ... محاربه کده قجه جه ... یانکه
صوقادن ، صورتکی کوسترمه دن اوزاقدن شرابنسکی
یرم ، آیاغم سقط غالیور ...

« هی اللهم سنندن مدد » دهی آلریمی کوه
آچارم ، طیاره لر کدن چویولر دوشر . سپرلده
کور بوغازیکه یدیکی بن دو کونده بو لب بیه م ...
صوکرا آز باشک صیقایدیمی « تسلیم ... تسلیم »
آلریمی آچارسک ... کلیر باشمه خسته اولورسک ...
یول اور تاسنده بن کیده من ده بو ب دیره نیرسک ...
جانئ آله ، غانمی آمله کلدک ، ایدمه دک . آله
دوشدک ... سنی برده په ده یره کومسه یریدر ...
ایله زبونلکی غوریورم ... بسبیلی بر تقصیراتم
وارکه جناب مولاسنی بودیا عالمه بکا مسلط ایتدی ...
کل باشک بلاسی ... کل سنی صبر عده طاشیامده
تمام اولسون ...

یاواش یاواش خسته انکلرک اوکنده یره
چومه لدی ، طوبال آیاغنی قیورامادنی ایچون دیزنی
یره ، چامورلی قارلرک ایچنه قویدی ، دوشاتی
بیلکاندن طوته رق صیرته یوکلندی .

چهره سنده طاتلی بر سکونت ؟ وجود لرینک
پیچی ، چهره لرینک رنگی و چیز کیری بر بردن
او قدر فرقلی اولان محمد بکلری زمان زمان آیرد
ایدیله به بچک قادر بر برینه بکزه تن اصیل و کولر بوزلی
فراغت واردی .

رشاد نوری

کتابلری ، وکالتک حمایه سی آئنده چیقمه بائتلایان
چوجوق آنستیا بوه دیسی ، یاقینده چیقه جق اولان
چوجوق تمثیلاری ... بو منبعاری تبشیر ایدن ایلک
علامتدر . بورسی فعالیتلردن باشقه اوله رق ابراهیم
علاء الدین بک طرفندن ترجمه و سهولت کتبخانه سی
طرفندن طبع ایدیلن (چوجوق قلبی) ، شخصی
همت لرده یکی نسلک تربیه و تهذیبته یاردم ایدیه بیه بکجه
بارلاق بر دلیلدیر .

أثر ایتالیان محرر لرنن Ed . de amiris نك
بین الملل بو یوک بر شهرته نائل اولش ومدنی ملت لرك
لسانه ترجمه ایدلش بولونان (cuore) اسمنده کی
کتابندن عیناً نقل ایدلشدیر .

تدریس سنه سنک هر آینه مخصوص اولمق اوزره
آجیلان بخلرده بشر ، اوزر حکا به کورولویور .
حکا به لر ، لسان و موضوع اعتبار ایله حقیقه بر چوجوق
قلبنک معکسی اولان حادثه لر اوزرینه ایشلمشدر .
مثلا کتک ایکنچی حکا به سی اولوب (یکی معلم)
سرلوحه سنی طاشیان قیصه پارچه بی برابر اوقویالم :
[یکی معلم بو صبا حدن اعباراً همزه کندبی
سودیوری . کیردیکمز زمان هنوز برینه اوطورمشدی که
صوک سنه ده بولونان اسکی طلبه سنندن بعضلری کچرکن
درسخانه نك قاپوسندن اونی سلامیلورلر و « بوئوز معلم » ،
« بوئوز موسیو په ربونی » دیورلردی . ایچلرندن
بعضیلری آلتی صیغه کلیر و قوشه رق عودت
ایدیورلردی . کورولویوردی که اسکیلر اونی - ویور
وینه کندی معلملری اولسی آرزو ایدرلر ...
بزه املا یازدیررکن موقعندن آشاغنی به ایندی
وصره لر مزک آراسنده کز نمکه باشلادی . چهره سی
قیزارمش ، یوزی کوچوک قبار جقلره دولش بر چوجوغی
کوره رک املابی کدی . چوجوغک باشنی آلری
آراسنه آلوب حررتی معاینه ایله نه سی ا لدغنی
صوریوردی . بو آراتق آرقه سنده بر طلبه صره نك
اوزرنده قاله رق ماسقاراق یایغه باشلادی .

معلم سرعته دوندیکی زمان چوجوق یاقالانمش ،
درحال برینه اوطورمشدی و تکدیبری بکله برک باشی
آ کیلمش قالدی . موسیو په ربونی شاشقین چوجوغک
اموزینه آلتی قویه رق (برده هایا یما یکز !) دیدی .
تنبیهی ایشته بوندن عبارت اولدی و برینه دونه رک
ینه املا به دوام ایتدی .

املا یتمشدی . معلم بر آن سکون ایله بزه باقدی
و صوکرا ایری سسیله فقط ایلکله دولو بر آهنکله
دیدکی که :

— دیکله ییکز چوجقلرم ، او کزده برابر
کچیر یله بچک برسنه من وار . اونی ای کچیرمک ایچون
کندم زده اینی اولالم نیم دنیاه سزدن باشقه
کیسه م ، سزدن باشقه دوشونجه م ، سزدن باشقه سی
ایچون بجه م یوق ... سز نیم اولاد لر املا بسکز .
بن سزی سوه جکم چوجقلرم . سزده بی سوملیسکزه
بن کیسه به جزا ویرمک ایسته م . بکا اثبات ایدیکز که
سزده وجدانی چوجوق لرسکز ... بکا جواب
ویرمکزی ایسته میورم . چونکه امینم که ایچکزدن
هکز بکا اوت دیدیکز . سزه تشکر ایدم . »

« بوئانده درسک یتدیکنی خبر ویرمک اوزره
قیوسی کیردی . همیز بر لر مزدن سکوت ایچنده
چیققد . صره نك اوستنه چیقان چوجوق معلمه
یاقلاشدی و تیره ک برسله « بی عوا بدیور میسکز
افندم ؟ » دیدی . معلم اونک آئندن او په رک - ضرر
یوق چوجونم ! دیدی ... » [

(چوجوق قلبی) ایسته هپ بومالده ، بوغایه ده
کوچوک حکا به لری اخوا ایدیور . ائرک ایکی باقمه دن
تدقیق قابلدر : ادبی ، تربیوی . ادبی باقیمه کوره
أثر ، چوجق ادبیاتنک بزه یکانه کتابی عدا ییده بیلیر .
موضوع چوجوق ، لسان چوجوق و آ کلاتیش چوجوقدر .
محرر ، حقیقه چوجوق روحه قارشی حائز اولدنی
درین وقوفی کوسترور . دیه بیلیرز که دوآمیسی نك
قلمی و مفکره سی چوجوقلاشمش ، چوجوق ایله همحال
و همحس اولمش ، چوجوق روحیاتنک ا ک انچه نقطه لرینی
تحلیل ایلشدیر . موضوعی شائیتدن آلان ، بونکله
برابراشله پیش طریزه یه شائیتنه مؤثر اولان حقیق
ادبیاتک بر شاهه ائریدر . دیکر طرفدن مترجم ، ترجمه
ائسانسنده اصلک حائز اولدنی سادکی واصلی محافه اده
موفق اولدنی ایچون أثر ، شاهه ائرنکی تماماً قایب
ایتمه مشدر .

تربیوی قیمتته کلنجه ، ایسته بزى علاقه دار
واثرله مناسبندار ایدن نقطه . (چوجوق قلبی) نده اک
یکی ، اک اورئینال تربیه نظره لرینک حدس لرینی
کورولویور . لاعلی العین نقل ایتدی که ز (معلم) حکا به سنده
فی لواح ، مختلف تربیه تلقیلرینک عکسی داغلا نما .
یورمی ؟ . دیکر حکا به لرک هپسنده بوقیلدن بر بردن
یوکک ، بر بردن متکامل تربیه تلقیلرینک مشخص
رنگلری ترسم ایلشدیر . بو اعتبار ایله (چوجوق قلبی) ،
یالکز چوجوق ادبیاتنک دکل ، چوجوق روحیاتنک
و چوجوق تربیه سنکده ساحه سنه یره بچک بر ماهیتی
حائزدر . بر علم اولمق صفتیله حکا به لری متعدد دفعه لر
اوقودم ، بونی اوقویه رق ، هضم ایدرک یتیشن
یکی نسل ایچنده بولنه مقصدن غریب حزین بر آچی
دویدم . مدنی و اجتماعی تربیه نك بر چوجوق (عدسه
رویت) یله نصل قبول ایدیه بیه بچکی ، بسیط و سهل
ممتنع دینه بچک و تیره لرله آنجق بو قادار کوستر یله بیلیر .
یتشمش نسل ، یکی تربیه جریان لرینک تأثیر یله یارلش
بو کبی ائرلرک مطالعه سی نعمتندن محروم اوله رق
یتشیدی . اونک کوزی اوکنده قوری تهذیب و ادبیاتی
صاورولویور ، اقتلرک اوتنه سنده ده قورقو غم هومه لرک
موجودیتته اعتقاد ایتدیر یلیوردی . بو اعتبار ایله
مکتب صره لر نده یتیشن نسل قادار ، یتشمش و حیاته
آتمیش نسلکده (چوجوق قلبی) نده کی قصه لر دن
حصه چیقارمسی شایان نمیدر .

أئرک ادبی و تربیوی قیمتلری یاتنده برده ایتالیایی
علاقه دار ایدن ملی و اجتماعی قیمتته تماس اتمک ایجاب
ایدیور . (کوچوک قالابرابلی) سرلوحه لی حکا به دن
استدلال ایدیورز که محررک مقصد لرندن بری ده ، داغنیق
و اجتماعی وحدندن محروم دوقه لفرک اتحادی قوتلندیرمکدر .
(قالابرا) دن بر چوججک مکتبه کیریشنی آ کلاتان
محرر :

عمر خیامك منظوم ترجمه سی

عمر خیام ، شرق رنگین چیچکلی ، طیبی کوزه‌لکاری آراسنده یتشمش و شهرتی غربک اک اوزاق گوشه‌لرینه قادار ایشیتدیرمه‌یه موفق اولمش طالعی بر شاعر در. اونک اک بووک مزیتی، شرقک باطل اعتقادلرک قوجاغنده بیرپندینی بر آنده ، جمعیت حیاتنک یا کلیش دوشونجه‌لرینی ، مناسیز نقلیلرینی هصیانکار بر طرزده شعرلرنده ترم ایده . بیلمه‌سیدر . عمر خیامی ایلك دفعه آلمانجه‌یه ، آوستریالی مشهور مستشرق « هاهه‌روون پورقتال Hammer Von Purgstall ترجمه ابتدکی زمان خیامی غربه « شرقک بر وولتر « Voltaire » ی اوله‌رق طاینتدیرمشدی . لسانزده عمر خیامی حسین دانش و عبدالله جودت بکر ترجمه ایتشلردی . بو دفعه‌ده حسین رفت بک، خیامک بعض رباعیلرینی منظوم اولارق ترجمه ونشر ایتدی . بو آترک ایلك صحیفه‌سنده حسین رفت بک شاعر حقنده کی فکرنی خلاصه ایدهن بر قطعه موجوددر :

« انبیا اثرینه توفیق طریق ایلیه‌رک

ایسته‌سه‌یدی یکی دس نشرینی خیام حکیم یقیلردی بوتون ادیان اباطل و ظنون عالی نورلره غرق ایلر ایدی عقل سلیم ! .. » بو قطعه ، مترجک خیامی ایجه آکلایامادیفنی و طاینادیفنی کوستریور؛ چونکه خیام یکی بر فکر او یاندیراماشدر . خیام ، جمعیت حیاته یکی براسقامت و برمه‌یه موفق اولاماشدر . او ، یالکز حیاتک یا کلیش گوشه‌لرینی تفریح ایله اکتفا ایتسدر . ذاتاً خیام په سیمیت و سه‌بتیک بر شاعر در . مذهب اعتباریه اوکا بکزه‌مین بر جوق شاعرلر موجوددر؛ از جمله عرب شاعرلرندن « ابوالعلا المعری »

— « سوغه‌لیسکز چوجقلم که بوکون مکتبه بورادن جوق اوزاق اولان، قراللفک اونه کی نیا بنده بولونان قالابرائک ره ژبو شهرندن بر جوق کیریور ... مملکتی وطنزک اک کوزل قسملرندن بریدر ... بر ایتالیان چوجقلم کیردیکی بوتون ایتالیان مکتبلرنده فاردده شلر و دوستلر بولاجفنی اوکا اثبات ایدیکز ... » دیور . بوسوزلرک شکلندن صرف نظر ، احتوا ایتدیکی ملی حقیقته یکی تورکیه - آنادولونگ نه قدر محتاج محتاج و صوصامش اولدیفنی ایضاحه حاجت یوقدر .

الحاصل (چوجق قلی) محیطمک صوصادینی کتابلردن بریدر . (شروق هولس) لردن ، (طاهر ایله زهره) لردن باشقه چوجنی تطمین ایدن آترک بولنمادیفندن شکایت ایدنلر ، بو کتابی شکایتلرینه جواب تلقی ایده بیلرلر .

ص . ف

حیات : یالکز آمیچنک بو اثرینک اون یدی سنه اول علی کامی بک طرفندن « مکتب عالی » آدیله تورکیه‌یه آدابه ایدیش اولدیفنی سوله‌مک‌ده بر حقتناسلق بورجیدر .

عمر خیام درجه‌سنده اولدیفنی حالده ، اونک قادار شهرتی دنیا به ایشیتدیرمه‌مک طالعه‌سزلکنه معروض قالشدر .

خیامی ، وولره بکزه‌تمک بر آز دوغرودر؛ چونکه وولته‌رده جمعیت حیاتنک چوروک نقطه‌لرینی بولوب ، هجوم ایدره‌ک یقمشدر . فقط بو یقیدینی شیلرک ، یکیلرینی قویانه موفق اولاماشدر . حال بوک حسین رفت بک خیامک « ایسته‌سه‌یدی یکی بر دس نشری » نه موفق اوله‌جفنی سولیلورکه بو بووک بر خطادر .

ترجه‌لره کلنجه ، کوزه‌لری واردر ؛ مثلا : « زاوردن من نبود دوران راسود ، وز بر دن من جاه و جلالش نفروود ؛ وز هیچکس نیز دوکوشم نشنود کاوردن و بردن من از بهره بود . »

بو قطعه‌ی عبدالله جودت بک نثرأ شوشکلده ترجمه ایتشدی .

« بزم دنیا به کتیر بلم‌دن دورانه فائده یوقدی . بزم ارتحال‌لندن ده اونک جاه و جلالی آرتار . بزم کتیر بلم‌مک ، کونوروله‌مک نه سبيله اولدیفنی حقنده‌ده هیچ برکیمه‌دن ایکی قولانغم برسوز ایشیتمه‌دی . » رفت بک منتظماً ودها ای بر شکلده ترجمه‌یه موفق اولشدر :

« دغووشمدن نه قازاندی کردون ؟ کوچم آرتیرمادی هلوتینی ؛ دویمادم کیمه‌دن أصلا برکون شو کلوب ، کچدیکمک حکمتی ! »

فقط دیگر بر جوق ترجمه‌لر آرزو ایدیلن قوتده دکلدر . مثلا :

« ساغری آتما آلکدن ، عمرک کچن نشته‌یله ویا اولسه‌ده تلخ ؛ ایچ ، که بزدن داهایک چوق سوکره سلخلر عزه اولور ، عزه‌ده سلخ ! »

نام بر تورکیه دکلدر . ذاتاً ترجمه‌ی نظماً یا پارکن یالکز اصلنده کی قطعه‌نک معناسنی دکل عینی زمانده تورکیه‌ده کی شکلنی دوشونمک ایجاب ایدر . بونک ایچوندرکه منظوم ترجمه‌لر گوچدر . حسین رفت بک رباعیات خیامک آنجیق بر قسمنی ترجمه ایده بیلشدر . آترک مقدمه‌سنده عبدالله جودت بکک دیدیکی کی رباعی طرزنده ترجمه ایتش اولسه‌یدی دها بووک بر موفقیت قازانه بیلردی . حسین رفت بکک خیامی بر آرز دها ایجه تدقیق ایدوب ، بووک شاعرک روحنه نفوذ ایتسه‌ی لازمدی .

حسین رفت بکک بو اثری ، حسین دانش و عبدالله جودت بکرک ترجمه‌لرندن سوکرا ، خیامی طاینتیق خصوصنده هیچ بر خدتمی اولمادی . یالکز بو اثر ، بو رباعیلرک لسانزه ایلك دفعه نظماً ترجمه ایدله‌سی اعتباریه بو وادیده آتیلان ایلك بر آدم اوله‌رق قبول ایدیه بیلیر .

حکمت شرقی

ربوبیو آوریویوز

حیات و صرافی

یهل مجموعه‌سی « Yale Review » قالکوتده « علمی تحریات نه‌سنیتوسی » نده « Base Research Institute » نیا تارک فیزلوزینه و حیاته دایر یاپیلان کشفیاتدن باعث شایان استفاده بر مقاله نشر ایتشد . مقاله‌نک محرری سیرجانفانداچاندرابوزدر . بو کشفیاتده ، صرف بوقبیل تحریات ایچون اختراع ایدیش فوق‌العاده حساس آلات قولانیشدر . « حیات وحدتی » نک محرری یازیشنی شویله نتیجه‌لنده ربوبیور :

« نباته نسفی ، او توماتیک بر صورتده ؛ دامارلره « سوق ایدن غیر محسوس نبضی ضربانی متحرک « فوطوغراف پلاقلری اوزرنده تثبیت ایدلشدر . « ادویه‌نک و شبه‌قلولرک (Alkaloids) کرک « حیوانات و کرک نباتاتک نبضی ضرباننده حصوله « کتیردیکی تعدیلات هرابیکی طرفده بر برینه « شایان حیرت درجه‌ده مشاهددر . قافه‌نین کیبی « حیوانده قلب فعالیتنی تحریک ایدن مواد ، نباته‌ده « عینی تأثیری یعنی نسفی سوق فعالیتنی تشدید « ایدر . دیگر جهندن برومور دوپوتاسیوم (Potassium bromide) کی عطالت و بریحی مواد « کرک حیوانده و کرک نباته‌ده عینی مخالف عکس‌العمللری « حصوله کتیرر . حیوانده اولدیفنی کی نباته‌ده آرمقدارده « استریکنین (Strychnine) منبه رولنی اوینار ، « مقدار آرتیریلرسه عطالت و برر .

« قوبرازهرینک (Cobra - venom) تأثیری ده « کرک حیوانده و کرک نباته عیندر . متوسط بر « مقدارده ویریلرسه اولدیرر ، غایت آز مقدارده « ویریلرسه نبضک موزون فعالیتنی تشریع و تشدید « ایدر .

« بناعلیه تحریاتم اثبات ایدیورکه نباته‌کی حیات « مقانیزمه‌سی اساس اعتباریه حیوانده کی حیات « مقانیزمه‌سنه مشاهددر . بر ضربه‌نک تأثیری آلتنده « نبات تقلص ایدر و بوتأثیر عصبی واسطه‌لرله نباتک « مختلف قسملرینه انتقال ایدر . نسخ ، قانی تحریک ایدن « مقانیزمه‌یه مشابه بر مقانیزمه ایله سوق اولورور . « بو خصوصده تدقیقات ایچون بکانه شایان استفاده « موضوع بالخاصه بسط نباتی عضوتلردر . علمی « تحریاتک بوساحه‌سنده کی غیرت ، دها مطلق اولان « حیوانی حیات تدقیقاتی اشکال ایدن بر جوق « مسئله‌لرک حلنی انتاج ایده جکدر . »

(ربوبیو آوریویوز - لوندرا)

مدیر مسئول : محمد امین
استانبول — ملی مطبعه